SAYI • ISSUE
49

YIL • YEAR
2023

ISSN 1301-3289
E-ISSN 2822-2903

İSLAM ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

İSAM
TÜRKİYE DİYANET VAKFI
İSLAM ARAŞTIRMALARI MERKEZİ
مركز البحوث الإسلامية
CENTRE FOR ISLAMIC STUDIES

İSLAM ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
TURKISH JOURNAL OF ISLAMIC STUDIES

SAYI / ISSUE 49 · YIL / YEAR 2023

Yayıncı / Publisher — TDV İslam Araştırmaları Merkezi / Centre For Islamic Studies (İSAM) adına
Prof. Dr. Murteza BEDİR

Editör / Editor-in-Chief — Doç. Dr. Mustafa Macit Karagözoğlu (Marmara Üniversitesi)
Kitâbiyat Editörü / Review Editors — Doç. Dr. Muhammet Zahid Atçıl (İstanbul Medeniyet Üniversitesi)
Doç. Dr. Enes Büyük (Samsun Üniversitesi)
Yayın Sekreteri / Assistant Editor — Adem SARİ

İcadiye Bağlarbaşı Caddesi 38, Bağlarbaşı 34662 Üsküdar-İstanbul
Tel. (0216) 474 08 50 Fax. (0216) 474 08 74
isad.isam.org.tr

Yayın Kurulu / Editorial Board — Prof. Dr. Mürteza Bedir, Prof. Dr. İsmail E. Erünsal,
Prof. Dr. M. Âkif Aydın, Prof. Dr. Rahim Acar,
Prof. Dr. Casim Avcı, Prof. Dr. Feridun Emecen,
Prof. Dr. Tahsin Görgün, Prof. Dr. Şükrü Özen,
Prof. Dr. Mustafa Sinanoğlu, Prof. Dr. Cengiz Tomar,
Prof. Dr. Ömer Türker, Prof. Dr. Salime Leyla Gürkan,
Prof. Dr. Halit Özkan, Prof. Dr. M. Suat Mertoğlu,
Prof. Dr. Tuncay Başoğlu, Doç. Dr. Mustafa Macit Karagözoğlu,
Doç. Dr. Muhammet Zahid Atçıl, Doç. Dr. Enes Büyük,
Dr. Ali Hakan Çavuşoğlu, Dr. Mustafa Demiray

Yayın Danışma Kurulu / Advisory Board — Prof. Dr. İbrahim Kâfi Dönmez (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi)
Prof. Dr. Hayreddin Karaman (TDV İSAM)
Prof. Dr. Oliver Leaman (University of Kentucky)
Prof. Dr. Mustafa Kara (Uludağ Ü. Emekli Öğr. Üyesi)
Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak (TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali Akyıldız (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali Köse (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Talip Küçükcan (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Recep Şentürk (Hamad Bin Khalifa University)
Prof. Dr. M. Sait Özervarlı (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Maribel Fierro (Spanish National Research Council)
Prof. Dr. Frank Griffel (Yale University)
Prof. Dr. Ayman Shihadeh (SOAS University of London)

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / Managing Editor — Erdal Cesar

Dil Editörleri / Language Editors — Dr. İsa KAYAALP (İSAM) (Türkçe),
Michael Kaplan (İngilizce),
Dr. Münzir ŞEYHHASAN (İSAM) (Arapça)

Bibliyografya Editörü / Bibliography Editor — Abdulkadir ŞENEL (İSAM)

Tasarım / Graphic Design — Ender BOZTÜRK, Ali Haydar ULUSOY, Hasan Hüseyin CAN

Baskı / Printed by — TDV Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi
Ostim OSB Mah. 1256 Cadde No. 11 Yenimahalle / Ankara
Tel. 0312. 354 91 31 Faks. 0312. 354 91 32
Sertifika No. 48058

İslam Araştırmaları Dergisi yılda iki sayı
(Ocak ve Temmuz) yayımlanan hakemli ve akademik bir dergidir.
Dergide yer alan yazıların ilmî ve fikrî sorumluluğu yazarlarına aittir.

Bu dergi ULAKBİM Ulusal Veri Tabanları, Modern Language Association Database,
ATLA Religion Database, Index Islamicus, ERIH Plus ve Scopus tarafından taranmaktadır.

© İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM), 2024
ISSN 1301-3289

İSLAM ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
TURKISH JOURNAL OF ISLAMIC STUDIES

Sayı / Issue 49 • Yıl / Year 2023

MAKALELER / RESEARCH ARTICLES

Batı'da Barış, Doğu'da Savaş: Pasarofça Antlaşması Sonrası Suriye ve Irak'ta Nizamın Tesisi (1718-1722) / Peace in the West, War in the East: Reestablishing Order in Syria and Iraq after the Treaty of Passarowitz (1718-1722) **7**

M. Habib Saçmalı

Creation of Mamluk Social Identity Through *Madrasas* and Production of Texts / Medrese ve Metin Üretimi Üzerinden Memlük Toplumsal Kimliğinin İnşası **33**

Büşra Sıdıka Kaya

From *Fiqh Matn* to Code of State: Shifting Representation of the *Multaqā* from the Seventeenth to the Nineteenth Centuries Ottoman World and Beyond / Fıkıh Metninden Devletin Pozitif Hukuk Koduna Doğru: XVII. Yüzyıldan XIX. Yüzyıl Osmanlı Dünyası ve Sonrasına Doğru *Mültekā*'nın Değişen Sunumu **67**

Kasım Kopuz

تحقيق «حصن العارفين من فتن الزمان في كل آن»
لإبراهيم حقي الأرضرومي (ت. ١١٩٤ه/١٧٨٠م)

The Analysis and Critical Editon of İbrahim Hakkı Erzurumi's Treatise Entitled *Ḥiṣn al-ʿārifīn min fitan al-zamān fī kulli ān* **115**

Ömer Faruk Can / **عمر فاروق جان**

Abdurrahman Mıhcıoğlu / **عبد الرحمن ميخجى أوغلو**

ARAŞTIRMA NOTU / RESEARCH NOTE

"Cevâmiu'l-Kelim" ve "Câmiu Hâdimi'l-Haremeyn" Adlı Dijital Hadis Veri Tabanları Üzerine Notlar / Some Notes on Digital Ḥadīth Databases: The Cases of "Jawāmiʿ al-Kalim" and "Jāmiʿ Khādim al-Ḥaramayn" **167**

Muhammed Enes Topgül

KİTÂBİYAT / BOOK REVİEWS

Ekmeleddin İhsanoğlu, *The Abbasid House of Wisdom: Between Myth and Reality* **177**

İsmail E. Erünsal

Ed. John L. Rury and Eileen H. Tamura, *The Oxford Handbook of the History of Education* **183**

Tuncay Başoğlu

Mesut Kaya, *Taberî Tefsiri'nin Kaynakları* **189**

Ceyda Gürman

Şehâbeddin es-Sühreverdî – Şemseddin eş-Şehrezûrî, çev. Tahir Uluç, *Hikmetü'l-işrâk – Hikmetü'l-işrâk Şerhi* **196**

Gülizar Ekinci

Michel Chodkiewicz, çev. Birol Biçer, *Velayet Mührü: İbn Arabî Öğretisinde Nübüvvet ve Velayet* **202**

Ali İhsan Kılıç

M. Akif Kayapınar, *Siyasal Düzen: Adalet ve Asabiyetin Siyasetteki Rolü* **208**

Nurullah Ardıç

Omri Paz, *Who Killed Panayot?: Reforming Ottoman Legal Culture in the 19th Century* **214**

Kübra Nugay

İsa Koç, *Mezhepler Arası Mücadele –Hanbelîlik-Eş'arîlik İlişkisi–* **220**

Abdullah Ömer Yavuz